

Proč se vydali na cestu?

Vzdělávací cíl: Žáci se na základě analýzy evropských novověkých pramenů dozvídají o migraci jako důsledku náboženských sporů. O migraci pak přemýšlejí jako o nadčasovém fenoménu.

Klíčová slova: novověk, reformace, migrace, příčina a následek, sestavujeme podloženou odpověď

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ RYTINY (3 min.)

Prohlížení rytiny s pomocí lupy a četba popisky.

Obrázek pochází z titulu věnovaného protestantské migraci v Německu 18. století s dlouhým novověkým názvem *Kurtze Historie, Der Evangelischen Emigranten, Wie Die Göttliche Providentz Dieselben Nach vielen ausgestandenen Drangsaalen Aus dem Ertz-Stifft Saltzburg In ein Land geführt, Worinnen Milch und Honig der Evangelischen Wahrheit fließet: Mit schönen Kupffern gezieret...* z roku 1733.

Popiska je překladem textu v obrázku.

2 POPIS RYTINY (4 min.)

Označování důležitých prvků na rytině a jejich popis.

Na základě četby popisky a prohlížení obrázku by měli být žáci schopni identifikovat, že se jedná o migranty na cestě. Můžou si všimnout, že se jedná o protestanty, kteří prchají z katolických zemí.

3 ČETBA TEXTU A OZNAČOVÁNÍ KLÍČOVÝCH PASÁŽÍ I (6 min.)

Četba úryvků z novověkých pamětí. Označování pasáží, které odhalují důvody, proč se lidé vydávali na cestu.

Žáci se setkávají s problémem migrace v kontextu českých zemí. Úryvky jsou z pamětí běžných českých měšťanů a řemeslníků, kteří museli po událostech Bílé hory a vydání Obnoveného zřízení zemského zemi opustit. Jindy odtažitá dějepisná fakta tak získávají podobu konkrétních lidských tragédií.

Texty jsou ponechány v dobové češtině, jejich čtení tak pro studenty může představovat problém.

4 ČETBA TEXTU A OZNAČOVÁNÍ KLÍČOVÝCH PASÁŽÍ II (4 min.)

Četba úryvku z pamětí Jana Jiřího Harantaz Polžic a Bezdrůžic. Označování pasáží, které odhalují důvody, proč se vydal na cestu.

Na paměti měšťanů navazují paměti nižšího šlechtice, Jana Jiřího Haranta z Polžic a Bezdrůžic, mladšího bratra cestovatele Kryštofa Haranta, který byl popraven. Jméno, které mohou studenti znát z hodin dějepisu nebo českého jazyka, tak opět získává rysy konkrétní lidské tragédie.

5 INTERPRETACE PRAMENŮ (4 min.)

Žáci vidí výsledky své předchozí analytické práce. Na jejich základě odpovídají do textového pole na otázku: ? Proč museli lidé v raném novověku opustit své domovy?

V tuto chvíli by už žáci měli bezpečně identifikovat souvislost migrace a konfesních sporů, resp. náboženských důvodů k opuštění země. Lidé odmítali konvertovat ke katolictví, případně se setkávali s náboženskou nesnášenlivostí, a proto za sebou nechávali své domy i majetek a odcházeli do zahraničí. Žáci mohou mezi příčinami zmínit přímo císařské nařízení Ferdinanda II., který je v úryvcích krátce zmíněn, měli by však rozhodně uvádět konfesní motivaci.

6 ZKOUMÁNÍ DALŠÍCH PRAMENŮ A INTERPRETACE PRAMENŮ (4 min.)

Žáci zkoumají prameny v doplňkové galerii a odpovídají do textového pole na otázky: ? Z jakých jiných příčin mohou být lidé nuceni opouštět své domovy?
? Znáte další takové konflikty?

Poslední krok rozšiřuje téma novověké migrace a představuje ji jako odvěký a trvalý fenomén. Žáci znají v tuto chvíli konkrétní situaci Českých zemí a emigrantů v 17. století, nyní by se měli zamyslet nad dalšími podobami migrace. Galerie slouží pouze jako vodítko, žáci se jí mohou inspirovat, ale nemusí. Na fotkách jsou jako příklady znázorněni Arméni prchající před etnickou nesnášenlivostí v Osmanské říši, dále Rusové, Syřané a Iráčané prchající před válkou a nakonec po válce vysídlené německé obyvatelstvo.

Pedagogové mohou tento moment využít k vlastnímu nasměrování debaty o migraci.